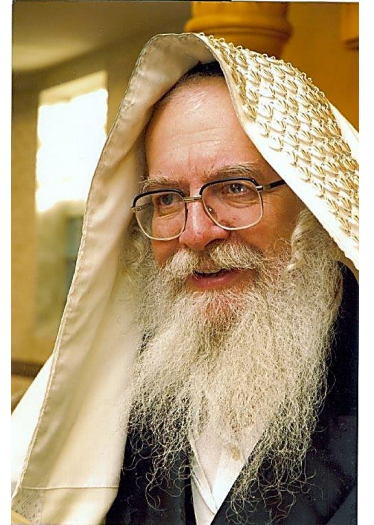
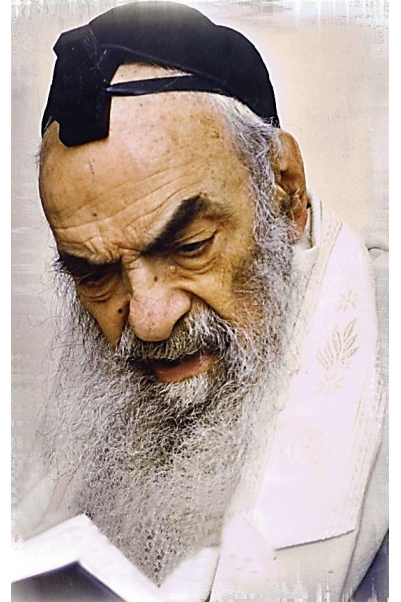
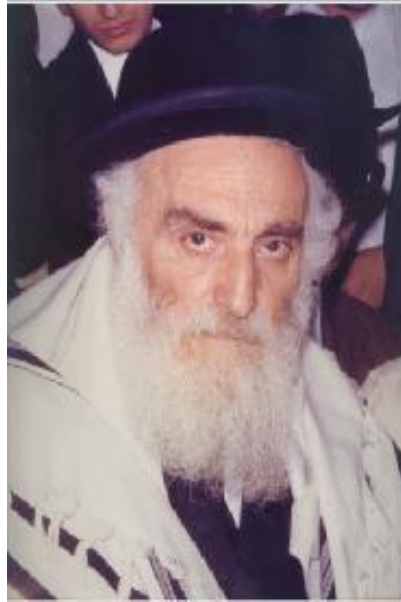

פניני הצדיקים

רבי מרדכי מלעכאוויטש זצ"ל: נולד בשנת ה'תק"ב (1742). נקרא ע"ש רבי מרדכי יפה (בעל הלבושים). בימי נערותו נתייתם מאביו, ויחמלו עליו בני העיר, ושכרו לו מלמד שילמוד עמו, אבל הוא מיאן ללמוד, ויצא אל היער אשר היה סמוך לעיר, ושהה שם שעות ארוכות בהתבודדות בינו ובין קונו, **אבל נפלאות יסופרו - שבהיותו בן י"ב שנה דרש בבית הכנסת הגדול שבווילנה פלפול נפלא, שהפליא כל שומעיו.**

ר' יצחק לוי מבארדיטשוב אמר עליו, **כי בזכותו עומד שליש עולם** אולם ר' מרדכי חיפש ברב, שינקר את גידיו ולא יחסוך ממנו את שבט המוסר ולכן פנה אל ר' שלמה מקארלין. לאחר פטירת רבו, ר' שלמה, התיישב בליטא בעיר לעכאוויטש והתחיל לנהוג עדת ישראל, והעמיד תלמידים רבים, שנודעו ביראתם ובצדקתם הגדולה, והוא אשר הפיץ ופרסם את תורת החסידות בליטא. כל מי שהיה שומע את תפילתו היה נמש לבו כמים ומתעורר לתשובה שלמה, **קולו היה צרוד כל היום, כי ניחר גרונו בעת התפלה, ובעת התפילה היו ניתזות על הקיר שממולו טיפות דם מגרונו, מאחר והתאמץ לצעוק.**

שלושה דברים העיד על עצמו שיש בהם כדי ללמוד מדרגתו הגבוהה באמונה (בבורא: א) **מיום עמדו על דעתו, לא יצא מפתח ביתו עבור כסף כי האמין שפרנסתו תגיע לביתו. ב) לא דאג ליום מחר, ואף לא משעה על חברתה. ג) מימיו לא חסר לו מאומה. ענוותן מופלג. בעל מעשה חסד מופלאים. נפטר בי"ג שבט ה'תק"ע (1810). חי כ-68 שנים.**

אביו: ר' נח (פרנס העיר נעשוויז). **אמו:** מרת אדל. **בנו:** ר' נח. **מרבתי:** הגאונים הצדיקים האדמו"רים ר' לוי יצחק מבארדיטשוב, ר' שלמה מקארלין. **מתלמידיו:** האדמו"ר ר' משה פלייר מקאברין.

כשהיה בעיר למברג, אמר: "נודע לי, שיש ציפור המזמרת ומשוררת להשי"ת בהתלהבות כה רבה, עד שגופה מתפקע ומתה, אני מתפלל להקב"ה ונשאר בריא ושלם. אם כן, מה ערך יש לתפילה שכזו?", למחרת קידש וטיהר את עצמו, וערך את תפילתו בכוחות על אנושיים עד שמרוב התלהבות נסדקה הריאה שלו, והיה בסכנה גדולה, והרופאים מלמברג אמרו נואש. מיד טען הרבי לפני השי"ת: "וכי רצוני היה שאתפלל רק תפילה אחת כזו, ודי? אני רוצה להתפלל עוד", ועזרו השי"ת וחזר לאיתנו.

לימים נדמן עוד פעם למברג, והיו אצלו המון חסידים. אותו רופא שייאשו אז עבר בסמיכות מקום וראה אנשים רצים. שאל אותם: "לאן אתם רצים?", ואמרו לו: "הצדיק מלעכאוויטש הגיע לכאן ואנו חפצים להימצא בקרבתו". תמה הרופא ואמר: "העוד הוא חי? נשבע אני שהוא חי בלי ריאה". (ספרן של צדיקים).

שא מאד את הפרסום והרעש ועשה כל דבר בהצנע לבל יודע מזה שום איש, והיה רגיל לומר פרסום הם המלים פו"ר ס"ם, הגורל של הס"ם, אמר עליו תלמידו הרה"ק האדמו"ר ר' משה פלייר מקאברין זיע"א: שהוא בקי נפלא בכל חלקי התורה, בבלי, ירושלמי, תוספתא, ספרא, בספרי פוסקים ראשונים ואחרונים וכל כתבי האריז"ל, וביקש מהשי"ת שלא יתוודע הדבר, ורצון יראיו יעשה, עד שנחשב בעיני מתנגדיו לעם הארץ, ואמר, שפלא גדול הוא הדבר, שהמתנגדים דיברו עליו שהוא עם הארץ, ושכחו את דרשתו שדרש בוויילנא בהיותו בן י"ב שנה, ובוודאי זה היא כוח תפילתו. עוד הוסיף תלמידו ואמר: "ראוי היה לבוא משיח בימיו, אך נתעכב בגלל הדור שלא היה ראוי".

אחד מחסידי הצדיק היה סוחר פרוות בשם יענק'ל, וציווה אותו ר' מרדכי בשלושה דברים: א) ללמוד כל יום עשרה פרקי תהילים. ב) לבדוק ציציותיו מפעם לפעם. ג) לחזור על 'אני מאמין'. בתחילה שמר והקפיד על הוראות אלו, אבל במשך הזמן התרפה מלקיים את דברי הצדיק במלואם. לימים נסע לצורך מסחר וצרור כסף גדול בידיו, כשהגיע ליער גדול שהיה בדרכו שמע קול: "חזור בך". והיה דומה עליו כקולו של הצדיק. הלה חשב, שזה דמיון ולא שת לבו לכך. אבל כשהמשיך להיכנס לתוך היער שוב הרעים עליו הקול: "חזור בך" והקול קולו של הצדיק. ובכל זאת הוא המשיך בדרכו, מאחר שעדיין סבר, כי נשמע הקול בכוח הדמיון.

בתוך היער התנפלו עליו שודדים, שדדו את כל כספו, ואותו קשרו לאחד העצים. כשעמד קשור מבלי יכולת לזוז, נראה אליו פתאום הצדיק ואמר לו: "אמרתי לך, שלא תיסע!". שחרר אותו מכבליו ואמר לו: "סע לעיר פלונית, ששם חונה גדוד חיילים, וגם ראש השודדים הוא חייל בגדוד זה, ויכירו על ידי צלקת שיש לו במצחו". הלה נסע כמצוות הצדיק למקום, שאמר לו, וסיפר לקצין מפקד הגדוד, את כל אשר קרהו. ופקד הקצין שכל הגדוד יעמוד בשורה, ושהוא יזהה את החייל- השודד. והוא עבד על פניהם ולא מצא חייל עם צלקת במצחו. ואמר לו הקצין: "עבור ביניהם ונסה בשנית". והרגיש בחייל אחד, שכובעו שמוט לו על פניו, והרים את כובעו של החייל, ונראתה הצלקת במצחו. הלה נמסר לקצין, נחקר, הודה במעשיו, החזיר את הכסף, ונענש כראוי.

בשעה שהרה"ק רבי אברהם מקאליסק זיע"א נסתלק לעולמו בטבריה, נפלה וכבתה המנורה במעונו של הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א, מיד קרא: "וי, כבה נר המערבי", אח"כ הגיעה לידו אגרת, ששלח אליו ר' אברהם לפני הסתלקותו וכתוב בה כך: "מחר תהיה עמי במחיצתי", וכך הוה, שתוך ימים ספורים נתבקש הרה"ק מלעכוויטש לשייבה של מעלה.

אמר רבי מרדכי מלעכאוויטש: "אולי לא יוליכו אותי אחד פטירתי דרך הגיהנם, אבל אם יוליכו אותי, לא אשאיר שם נשמה אחת, מפני שאיזה גן עדן יהיה לי כשאדע שנשארו נשמות של ישראל בגיהנם". (שם אהרן)

רבי מרדכי מלעכאוויטש אמר פעם: אם יהודי יהיה ח"ו בעת צרה יכול לבקש מהשי"ת שישווע בזכות מרדכי בן אדל, רק יבקש מתוך שמחה ולא מתוך מרה שחורה. (אוצר ישראל)

רבי יצחק אביחצירא זצ"ל: נולד בבו דניב במחוז תפיללת שבמרוקו בשנת ה'תרל"ו (1876). נודע משחר ילדותו כעילוי ובעל כשרון רב. נודע גם כבעל מופת ובמעשי ניסים, והעריצהו היהודים והגוים כאחד. פעל רבות למען יהודי מרוקו ובמיוחד למען ישיבתו של אביו. נדד רבות ממקום למקום כדרכו בקודש לצורך גיוס כספים. גאון בנגלה ובנסתר. מלומד בניסים.

העיד עליו אביו הקדוש, כי נתעברה ברבינו (בנו) **ניצוץ מנשמת המקובל הצדיק רבינו יצחק לוריא אשכנזי (האריז"ל)**. לא לחינם כאשר גדל רבינו, נמשכה נפשו ללימוד הנסתר, ועוד בצעירותו גילה בקיאות גדולה בתורת הקבלה וב'עץ החיים' ובשמות השערים של רבינו האריז"ל. הרבה בסיגופים ותעניות. נהג להסתגר בחדרו בעליית הגג ולהגות בתורה ויראת שמים מתוך הסתפקות במועט.

נרצח ע"י מוסלמי ב-י"ד שבט ה'תרע"ב (1912) בהיותו בן שלושים ושש שנים בלבד! ציונו על יד כפר תולאל. יום פטירתו, הוא יום עליה המוני. רבים עולים לציונו וזוכים לראות ישועות. לא רק יהודים, אלא אף גויים מעריכים את גדולת קדושתו, הם מאמינים, כי הוא איש צדיק בעל מופתים, ואף מינו שומר קבוע שניצב בסמוך לציונו.

אביו: הצדיק ר' יעקב זצ"ל. מספריו: יתולדות יצחק.

אירע פעם בעת ברכת הלבנה, עת יצאו הכל לחפשה ולבקשה בשמים, והיא נעלמה, כי הייתה מכוסה בעננים. למרבה הפלא ציווה רבי יעקב (אביו הקדוש) על רבינו, שהיה אז רק כבן שמונה שנים בלבד **להורות ללבנה שתגלה**. הפנה הילד הרך מבט תמים כלפי שמיא וציווה על הלבנה להתגלות.

בתוך רגעים ספורים בלבד התגלתה הלבנה במלוא הדרה לתדהמת כל הנוכחים, אשר ברכו על הלבנה ברוב שמחה והתרגשות. "אם כך הוא בגיל צעיר, הרי נועד הוא לגדולות", עבר הרחש בקהל הנוכחים העומדים ומשתאים מול הילד הרך בשנים המחולל ניסים. וציפו כולם לראותו בגדולתו בבוא היום.

המנהג במשפחת אביחצירא, היה שבכל לילה מלילות חג הסוכות, היו נערכות סעודות גדולות לכבוד האושפיזין. אצל רבינו הייתה הסעודה הגדולה ביותר זו שנערכה בליל יום טוב שני של סוכות, באושפיזא דיצחק. באחת הסעודות, לאחר שהזמין רבינו את האושפיזין ונטל ידיו לסעודה, אחז את הפת בשתי ידיו, אך לא בירך עליה ולא בצעה.

הדבר נמשך דקות ארוכות, כשבת שחוק מרחפת על שפתינו. הנוכחים עקבו אחריו בהשתאות, חלקם ניסו לחפש את מקור הסיבה לחיך הצדיק בין נטילת ידיו לבציעת פתו, שכן ברור היה שאכן מתרחש ברגעים אלו ממש משהו, המונע מהצדיק לבצוע מהלחם.

רק לאחר דקות ארוכות הצדיק בצע והחל בסעודה. במהלך הסעודה העז מאן דהו לשאול את רבינו על מה שקרה. נענה רבי יצחק ואמר: "ומה אעשה וראיתי את שבעת האושפיזין הבאים לבקרנו בסוכה, ועל פניהם ארשת שמחה גלויה. לא יכולתי שלא לחיך עמם... ורק כאשר הפסיקו לחיך, יכולתי לבצוע את הפת".

רבינו היה מרבה בשתיית "מאחיה" (המשקה הידוע בשם ערק) עוד בצעירותו. אך היו מבני המשפחה, שדאגו משתייתו של הנער הרך, שכן הצדיק התנזר מכל תענוגות העולם הזה והבליו פרט לשתיית משקה זה. והיו חוששים לשלומו ובריאותו. יש לציין, כי שתיית המשקה לא השפיעה עליו כלל. אך מה יעשו, והנער אינו חדל משתייתו? החליטו, כי יסירו את הסולם המביא אל עליית הגג, וכך תימנע אפשרות להעלות אל חדרו את ה'מאחיה'.

אישה אחת הייתה גרה בשכנותם של משפחת אביחצירא. היא הייתה מייצרת את ה'מאחיה', ושם טוב יצא לפניה. ביום מן הימים החל נפגם טעמו של המאחיה ללא כל סיבה ואנשים חדלו לרכוש את המשקה. בראותה כן, קיבלה על עצמה האישה לנדב כד משקה לרבי יצחק אבוחצירא, שהיה ידוע בשתיית המשקה.

אך מה תעשה, ואין גישה לעלית הגג? חשבה ומצאה פיתרון, היא העבירה לו דרך חלונה, שהיה סמוך לחלוננו כד מלא ב'מאחיה'. אמר לה הצדיק: "אם תרצי, שישבו טעמו הטוב של המאחיה, שלחי לי כל יום כד". וכך מדי יום ביומו היה משאיר את הכד הריק של היום הקודם, והיה נוטל כד חדש, שבו המשקה המבוקש. ואכן טעמו של המאחיה חזר כתיקונו, וגם משאלתו של הצדיק, לשתות כל יום 'מאחיה' ולייחד תיקונים התמלאה. רק לאחר זמן התגלה הדבר לבני המשפחה הנדהמים, ומכאן הבינו, כי יד ה' בדבר ולא מנעוהו עוד מכך.

(יש לברר את מנהגו של רבינו בשתיית הערק, שכן מאחר שהתנזר מתענוגות העולם הזה והרבה בסיגופים ותעניות - אם כן, מה יש בשתיית הערק? וכן מצאנו אצל גדולי משפחת אביחצירא, כי הרבו בשתיית המאחיה. על כך הסביר המקובל המלובן הצדיק רבינו ישראל (הידוע בכינוי ה'בבא סאלי' צוק"ל) כי "ערק" ראשי תיבות- **ק'בל ר'ינת ע'מך**, ועל ידי שתייתו מיחדים ייחודים גדולים וקדושים ומחברים את השכינה הקדושה עם הקב"ה, ולכן הם הרבו בכך.

הרה"ג הצדיק ינון חורי זצ"ל: נולד ב-כ"ד כסלו ה'תרפ"ו (1926) בתוניס. כשהיה בן ארבע שנים בלבד נשלח ללמוד בג'רבה. בצעירותו דרש בביה"כ הגדול של ג'רבה. מגיל שש-עשרה לימד תורה לתלמידים. מעולם לא השתמש באלימות, כפי שנהגו מלמדים אחרים באותה תקופה. בגיל 18 התחתן. כשנשאלה האם ממה יתפרנסו ענתה בנחישות: "אני מוכנה למכור את כל התכשיטים שלי, ובלבד שבתי תתחתן עם רבי ינון".

צדיק נסתר. מגדולי הדור. גמל חסד עם כל אדם. אהב את הזולת ועשה הכל למען הזולת. זכה לגילוי אליהו הנביא. ענוותן עצום. אביו, ר' חיים הוציא קובץ חידושים של בנו ללא ידיעתו. והתכוון להוציא קובץ נוסף (שהיה באמצע ההדפסה). אולם לאחר שהבן התחנך בדמעות שלא יעשה כן ויתר ולא הוציא קובץ חידושים נוסף.

כשהיה בן 24, לאחר פטירת ר' כלפון הכהן (רבה של ג'רבה), שלח ר' רחמים חויתה הכהן, שליחים אליו כדי שיתמנה לדיין. אך הוא סירב ואמר: "יש כאן טעות. וכי חסרים רבנים בג'רבה?! הרי ג'רבה מלאה תלמידי חכמים. אני אינני מתאים". בצניעותו שימש כמורה בביה"ס 'שאר ישוב' ולאחר מכן כר"מ בישיבת 'כסא רחמים'. ייסד את הכולל 'גבעת חיים' בגבעתיים. נפטר בליל שבת קודש, ט"ו בשבט ה'תשס"ד (2004). חי כ-78 שנים. ציונו בבני-ברק.

אביו: ר' חיים (רב ראשי ודיין בגאבס). **אמו:** מרת סעדונה. **רעייתו:** מרת מזיאנה לבית טרבלסי. **מילדי:** ר' שושן. **רבותיו:** ר' רחמים חי חויתה הכהן, ר' יוסף (סוסו) הכהן ור' רפאל כדיר צבאן (רבה של נתיבות וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל).

להלן סיפורים מופלאים שרובם הובאו בספר "שמש ינון" שכתב בנו של הרב, שושן חורי. יש בהם כדי ללמדנו מעט מן המעט על אדם דגול זה. הקפדתו המופלגת בדיני ממונות. כשתלמידים היו מפריעים בשיעור, היה הרב ינון מביט בשעונו ובודק כמה זמן התבזז. לאחר השיעור היה משלים את הדקות החסרות, כשהוא מסביר לתלמידים שהוא מקבל משכורת עבור מכסה מסוימת של זמן, ועליו למלא את המכסה.

הקפיד שלא לתלות קישוטים בכיתה בזמן השיעור. פעם ביקש מבנו שושן לעזור לו בתליית הקישוטים בשעות הערב. כשנכנסו לכיתה הזהיר הרב ינון את בנו שלא ידליק את האור, "כי שכחתי לבקש רשות מהמנהל". לשאלת הבן, כיצד יתלו את הקישוטים, השיב האב בחיוך: "הבאתי איתי נרות וגפרורים". כך הם עבדו במשך שעותיים וחצי לאור נרות.

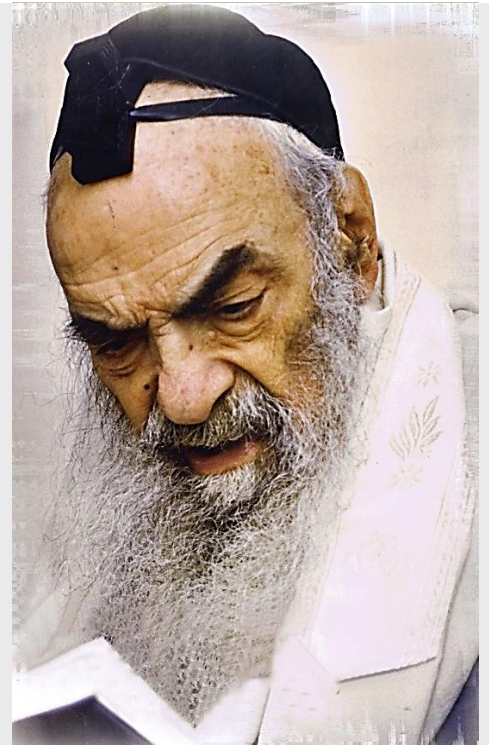
מנהל בית הספר 'שאר ישוב' סיפר ב'שבעה', כי לאחר שנים רבות בהם לא החסיר דקה מהעבודה, ביקש ממנו הרב לצאת לברית מילה בצהריים. לשאלת המנהל מי עושה ברית בצהריים, ענה הרב שהתינוק עדיין בבית הרפואה, ושם לא הסכימו לעשות את הברית בזמן אחר, "ואני חייב להיות שם". כששאל המנהל מדוע הוא חייב להיות שם, השיב שהוא האב. המנהל מספר שגם את הזמן הזה הוא דאג להשלים. עוד סיפר המנהל שהרב לא נהג להגיע בהפסקות לחדר מורים, מחשש שמא לא יגיע לכיתה בזמן הצלצול בדיוק, ויחסיר דקה מזמן השיעור.

יפר ר' מ.מ. מצרפת: "בוקר אחד חשה אשתי כאבים בגרון, היא קבעה תור אצל רופאה וניגשה לבדיקה. תוצאות הבדיקה היו נוראיות, הסתבר, כי אשתי חלתה 'במחלה הידועה' לא עליכם. הבשורה נפלה עלינו כרעם ביום בהיר, מצבה החמיר במהירות, גרונה כאב, היא לא יכלה לאכול ובקושי הצליחה לדבר. בצר לי, פניתי לרבינו, שטחתי לפניו את צרתנו וביקשתי את עזרתו.

על פי בקשתו, העברתי את שופרת הטלפון לאשתי, ורבינו שאל אותה: "את מאמינה בקדוש ברוך הוא?" אמרה אשתי: "בוודאי". אמר לה רבי ינון: "את מאמינה, שהקדוש ברוך הוא יכול לרפא אותך?" אמרה לו "כן". ושוב חזר רבי ינון על שאלתו, ושוב נענה בחיוב. לבסוף אמר לה: "אל תוסיפי לדבר עכשיו. לך לישון ואל תדאגי". אשתי נרדמה. בבוקר יום המחרת, כאשר הקיצה משנתה, היא לא חשה כאבים, היא הלכה לבדיקה, ושם הודיעו לה בפליאה, כי אין זכר למחלתה...".

בשנת תשמ"ב הלך משה אלמקייס הי"ו מבאר שבע אל הצדיק המלובן הרה"ק רבי ישראל אבוחצירא (ה"בבא סאלי") זיע"א, כדי לקבל ברכה עבור בנו החולה. לשאלת הצדיק: "מניין אתה?" ענה שהוא מבאר שבע. אמר לו ה"בבא סאלי", בהשתוממות: "יש לך בבאר שבע את הרב הקדוש, רבי חיים חורי ואתה בא אליי?!" ולא הסכים לטפל בו כלל.

כשימש כר"מ ב'כסא רחמים' הגיעה הקפדתו בדיני ממונות לשיאים חדשים. הוא הקפיד להביא מגבת משלו לישיבה, ולא הסכים להשתמש במגבות הישיבה, מפני שטען, שהוא אינו תלמיד מן המניין, ולכן לא מגיעה לו זכות זו. לאחר ששכח פעם את המגבת שלו, והיא כובסה עם שאר המגבות של הישיבה על חשבון הישיבה, לא התקררה דעתו, עד שלקח את כל המגבות של הישיבה וכיבסן בביתו.

הגאון רבי שלום מרדכי הכהן שבדרון זצ"ל המכונה המהרש"ם- נולד בזלוטשוב ביום כ"ז בניסן ה'תקצ"ה (1835). כבר משחר ילדותו הצטיין בכשרונותיו העילויים ובהתמדה עצומה. בהתמדתו הגדולה ובחשקו העצום להרוות נפשו בדברי תורה, עלה ונתעלה במהירות על במתי התורה והיראה. אוצרות בלומים של דברי תורה נקלטו במוחו שהיה בבחינת בור סוד שאינו מאבד טיפה. מתמיד גדול, וסיפר על עצמו כי נהג ללמוד שש עשרה שעות ברצפות ולא לישון יותר משלוש וחצי שעות בלילה.

לאחר נישואיו היה סמוך על שולחן חותנו בבילקאמין מספר שנים וגם שם נהג בפרישות גדולה וחסידות במקוואות קרים ובגלגול שלג כמה פעמים במסירות נפש ועוד סיגופים ועינוים ובכל זה לא עברה עליו אף רגע אחד בלי לימוד התורה הקדושה ובפרישות בלילות כימים ולאחר מכן חזר לזלוטשוב מכיוון שלא רצה ליהנות מכתרה של תורה ופנה לעסוק במסחר יין, בקר ועצים כדי לכלכל את ביתו, אך עיקר עסקו היה בלימוד התורה, והמשיך ללמוד באותה התמדה עצומה כבשנים הקודמות. בשנת ה'תרכ"ז (1867) הפסיד את כל רכושו, ונאלץ להזדקק לרבנות. כהונתו הראשונה הייתה בעיירה פוטק. שם החל להתפרסם ברבים כאחד הפוסקים המובהקים. בשנת ה'תרל"א (1870) עבר לכהן ביאזלוביץ, ומשם בשנת ה'תרל"ח (1878) שימש כראב"ד בעיר בוטשאטש. כעבור שנתיים נבחר בהצעת הגאון האדיר רבי יצחק שמעלקיס בעל "בית יצחק" לכהן פאר כאב"ד ברז'אן, שם ייסד ישיבה בשם "תושייה". בעל מידות. ענוותן. גאון בנגלה ובנסתר. מכל פנות העולם הריצו אליו שאלות חמורות וגדולות. נפטר ב-ט"ו בשבט ה'תרע"א (1911). ציונו בברז'אן שבאוקראינה. חי כ-76 שנים.

אביו: הגאון ר' משה. **נשותיו:** מרת יענטא (זיווג ראשון- בת הנגיד ר' אברהם יקיר מבילקאמין), מרת גיטל ממונסטרישץ (זיווג שני- בת הגה"ק ר' שמשון מרגליות מזלוזיץ ואלמנת ר' שמואל יצחק שור). **מרבתי:** הגאונים האדמו"רים ר' שלום רוקח מבעלז, ר' יהושע רוקח מבעלז, ר' אברהם צבי מסטרעטין, ר' יצחק אייזיק אייכנשטיין מזידיטשוב, ר' מאיר מפרימישלאן, ר' דוד משה פרידמן מטשארטקוב. **בניו:** הגאון ר' יצחק (אב"ד חאצעמיר בעל 'מנחת יצחק'), ר' צבי הכהן שבדרון. **חתיני:** הגאונים ר' שמעון (אב"ד ברז'אן), ר' יעקב לאנדא (אב"ד טשאטיקוב), ר' שלום רובינשטיין (אב"ד לאנשי). **מספריו:** **ישו"ת מהרש"ם- למעלה מאלפיים ושלוש מאות תשובות (ששה כרכים) • דעת תורה- על ש"ע יורה דעה • גילוי דעת ישו"ת דרכי שלום- על כללי הש"ס והפוסקים • תכלת מרדכי- על התורה ודרשות • משפט שלום- על ש"ע חושן משפט.**

מחזה לא-שגרתו נראה באולם ביה"ס המקומי בעיירה ברז'אן. קבוצת יהודים התארחו בביה"ס הלא-יהודי, והתקבלה בחמימות אצל המנהל. הם העניקו לו תחרית של ירושלים לאות הזקרה, והוא נשא דברים בהתרגשות וברך את הנוכחים. מאחורי האירוע מסתתר סיפור מופלא, הקשור בקברו של רבינו. סיפור ר' חנוך הכהן שבדרון, מנכדי המהרש"ם: בשנת ה'תש"ן, לאחר פתיחת שערי בריה"מ, התחלתי להתעניין במקום קבורתם של סבי הגדול וזוגתו שנטמנה לידו. התברר שביה"ק נחרב כליל, ולא נותר זכר מהמצבות. עברו שנים. בשנת ה'תש"ס פגשתי את ר' אלימלך שוחט, שעסק באיתור קבריהם של רבותינו. ביקשתי ממנו לעזור באיתור הציון, והוא הבטיח לפעול בנידון.

באותו זמן עסק גם ר' אלחנן הלפרין, רבה של קהילת גולדרס-גרין בלונדון, בחיפוש אחרי קברי אבותיו בברז'אן. בראותו את העזובה במקום החליט כצעד ראשון לגדר את בית-העלמין, לבל יחללוהו התושבים המקומיים. על-פי תצלום אוויר שהשיג התברר שחלק מבית-העלמין נהפך למגרש משחקים של בית-ספר סמוך. הרב שוחט החליט לנסות להחזיר את השטח לתחום בית-העלמין. הוא ידע כי עליו להיערך למערכה משפטית מול העירייה ובית-הספר, שהצלחתה נתונה בספק. הוא בא למקום, לבדוק את השטח ע"פי התרשימים שבידו, והשתדל להסתיר את זהותו, כדי שלא למשוך תשומת-לב. לפתע הגיח מולו נער מקומי ושאל: "אתה מחפש את המשך בית-הקברות?".

הרב נדהם. הנער החל לספר, כי רק לפני כמה שנים סיפחה העירייה את השטח הזה למגרש המשחקים של ביה"ס. "מאז פקדו את ביה"ס צרות רבות", סיפר. "תלמידים רבים חלו במחלות קשות, ואף אירעו שני מקרים של ילדים שפשטו לא קמו בבוקר. האנשים אומרים כי שורה קללה על ביה"ס". הנער הפנה את הרב שוחט למנהל, ואמר כי המנהל יספר לו על כך ביתר פירוט. הרב שוחט עשה כדבריו, ואכן, המנהל קיבל את פניו בחמימות, אישר את הדברים ואף הוסיף בתיאור המקרים המשונים.

המנהל הוסיף, כי פנה מספר פעמים לעירייה בבקשה לקבל שטח חלופי בצד השני של המגרש, אולם זו מסרבת. "אם תתבע את העירייה למשפט, אבוא להעיד לטובתכם", הבטיח. מצויד במידע זה הגיש תביעה משפטית על שימוש באדמת בית-הקברות שלא כחוק. ואכן, גם המנהל התייבב להעיד, ועדותו סייעה לקבלת התביעה. בית-הדין קבע, כי הקרקע תוחזר לבית-הקברות, וביה"ס יקבל קרקע חלופית. הבעיה כעת הייתה לאתר את קבר המהרש"ם במגרש שרובו מכוסה אספלט. בשיחה עם הרב הלפרין מלונדון הזכיר את צוואתו של המהרש"ם, המודפסת בהקדמת ספרו 'תכלת מרדכי', ובה ציין את מקומו המדויק של קברו, כשנה לפני פטירתו.

בספר הדברים היו מפורשים: "אבן מצבה כפי האבן של זוגתי יענטע ע"ה, והמקום הפנוי שבין קברה ובין הכותל דרומית מזרחית במקצוע הנ"ל נשאר עבורי. ויניחו גם לצד מערב פנוי כשיעור קבר, ולא יקברו שם שום איש זר ולא יעשו שום אוהל. ואל יכתבו על המצבה תארי כבוד...". נרגשים מסרנו את הדברים לרב שוחט, שבניתיים נבר בארכיונים ממשלתיים והצליח להשיג מפות ותצלומים ברורים ומדויקים, ממראה ביה"ק לפני המלחמה. בתצלומים נראו בבירור שתי מצבות גדולות סמוך לגדר. אולם הבעיה היא שלא נותר זכר מאותה גדר. לאחר מדידות הצליח הרב שוחט, בחסדי ה', לאתר את המקום המשוער. הוא שכן בפנית קרקע, ששימשה בעבר מגרש משחקים! בזהירות החלו בעבודות החפירה, ובמהרה התגלו היסודות של הגדר. מומחים, שסרקו את השטח, איתרו תשתית של שני קברים גדולים לעומת שאר הקברים. התברר כי בצד מערב אין קברים, בדיוק כפי שביקש בצוואתו. המהרש"ם בחר להיקבר בפינה צדדית, כדי שבבוא היום תהיה לצאצאיו יכולת להתקרב לקבר, שכן בהיותם כהנים אינם יכולים להיכנס לבית-העלמין. כשבאנו למקום לפני כשלושה שבועות, לרגל מאה שנה להסתלקות המהרש"ם, הלכנו להודות למנהל על עזרתו. הוא סיפר, כי לאחר שהשטח הוחזר לבית-העלמין חדלו התופעות המוזרות, ולהפך, ביה"ס עלה זכה בכמה וכמה פרסים יוקרתיים.

הגאון רבי חיים פלאג'י זצ"ל - נולד ב-י"ז בטבת ה'תקמ"ח (1788). מכונה החבי"ף- הרב חיים בן יעקב פלאג'י. משחר ילדותו נודע כמתמיד עצום, וכך העיד על עצמו בספרו 'צואה מחיים' 'ומעיד אני עלי שמים וארץ, כי מיום דעתי עד יום היותי בן עשרים שנה, הייתי שוקד על לימודי ביום והלילה, בלתי שום ביטול כלל, כי לא הייתי מתעסק בשום עניין מענייני העולם כלל". מחכמי ישיבת "בית יעקב רבי" באיזמיר. בשנת ה'תקע"ג (1813) קיבל את הסמכתו ל "החכם השלם". בשנת ה'תקפ"ח (1828) לאחר פטירת אביו, ר' יעקב) קיבל להיות דיין בבית דין וראש ישיבת "בית יעקב רבי" באיזמיר. בשנת ה'תקצ"ז (1837) התמנה לאב בית דין הגדול באיזמיר. בשנת ה'תרט"ו (1857) התמנה ל"חכם באשי" (רב ראשי). מגדולי חכמי ספרד בתקופת האחרונים.

היה ידוע כאוהב שלום ורודף שלום ופעל רבות כדי להרבות את האחדות בארצו ובקהילתו - וכן פעל רבות לשפר ולחזק את קהילתו. פעל רבות למען עניי עירו ושימש משענת ופה לכל חסרי המגן מבני קהילתו. לא חת מפני נכבדי ועשירי והיה מעורב אישית בהקמת כל מוסדות הקהילתיים למען החלשים. פעל רבות להקמת בית רפואה יהודי באיזמיר. פעל להציל את יהודי דמשק מעלילת הדם. דאג לפרנסת עניי העיר. הקים "ועד" מיוחד לפיקוח על מוסדות החינוך בעיר ועל ענייני החינוך בכלל. פעל להפצת התורה והקים ישיבות בהם למדו אברכים מובחרים בלי תשלום ואף עול פרנסתם ופרנסת ביתם הייתה עליו. שאלות אליו הופנו ממקומות רבים בעולם- אשכנזים וספרדים. פעם אחת כמעט שילם בחייו על השתדלותו למען היהודים, כאשר אחד משרי המלך הכה אותו קשות וכמעט הרגו.

בשנת ה'תרכ"ח (1868) בחג שמחת תורה בשעת קריאת התורה, כאשר קרא את הפסוק "וַיָּמַת שָׁם מֹשֶׁה (דברים לד, ה) פרץ בבכי. בשעה זו הבינו אנשי קהילתו, כי ימיו קרובים ופרצו אף הם בבכי מר. לפני פטירתו ביקש, כי לא יטריחו את הציבור להתפלל לרפואתו, אלא ישכרו מעניי העיר למטרה זאת. נפטר ב-י"ז בשבט ה'תרכ"ח (1869). בהלווייתו השתתפו לא רק יהודי טורקיה אלא גם נציגי השלטונות. כל זמן ההלוויה גשם קל טפטף על ההמון ובשעת סתימת הגולל על הקבר נשבה רוח חזקה אשר כיבתה באחת את כל הנרות אשר נשאו בני קהילתו בידיהם. באותה השעה בארץ ישראל בעיר צפת ראו כמה תלמידי חכמים בחלונם, כי נפטר תלמיד חכם גדול והם מצווים לחלוק לו כבוד אחרון. חי כ-81 שנים. ציונו באיזמיר (טורקיה).

סבו מצד אמו: ר' יוסף רפאל בן חיים חזן (מח"ס "חקרי לב" והראשל"צ). **אביו:** ר' יעקב. **אמו:** מרת קאלי קאדין. **מרבתי:** סבו, ר' יוסף רפאל בן חיים חזן, ר' יעקב גאטניו (מח"ס בית יצחק על הרמב"ם). **מתלמידי:** בניו (ר' אברהם, ר' יצחק, ר' יוסף), ר' יעקב יעבץ, ר' משה שפיר, ר' יעקב חזן ועוד. **נשותיו:** מרת אסתר (זיווג ראשון- בשנת ה'תקס"ז (1807). נפטרה לאחר שלוש שנים, ביתו של ר' יצחק רבי), מרת וידה נעמה (זיווג שני- בשנת ה'תר"א. בת ר' אברהם בן עזרא מרבני איזמיר, נפטרה בשנת ה'תרכ"א). **ילדיו:** ר' אברהם (ראב"ד איזמיר, מח"ס שמו אברהם), ר' רחמים נסים יצחק (מח"ס אבות הראש), ר' יוסף (מח"ס יוסף אברהם).

מספריו: כתב כ-80 ספרים אותם התחיל לכתוב בגיל 16 בנושאים שונים- 7 חיבורים על התנ"ך, 9 חיבורים על התלמוד, 15 ספרים מדרשים ודרושים, ספרי מוסר, 24 חיבורים בהלכה, קבלה, שו"ת וכו'. (ב-י"א באב ה'תרא" (1841), התחוללה שרפה באיזמיר ובה חרבה שכונת היהודים ועלו באש 54 מספריו. לאחר השריפה חלה רבינו מרוב צער על אובדן כתביו ובנו הציע לשחזר באוזניו את מה שהוזכר במכתביו, וכך במהלך השנים שיחזר חלק מכתביו והוציא לאור עשרות מהם, מיעוטם נותרו עדיין בכתב יד).

לרבינו היו מודיעים בחלום על גזרות המתרגשות לבא לעולם, והיה הרב פונה לנוגעים בדבר, כדי שישובו בתשובה, ואף הוא עצמו לא מנע עצמו מכך, והיה מתענה ומתפלל עבורם. העיד בנו (ר' אברהם) שהמשרתת בביתם ראתה באשמורת הבוקר על מצנפתו אש קודש מתלקחת מעוצם קדושתו, ומרוב מורא ופחד ניטל ממנה כוח הדיבור כל אותו היום!

בסדר יומו של רבינו, אך הגיע לביתו והמון קידם פניו, לדיני תורה ולבוררויות, להתייעצויות ולשאלות בהלכה, והוא קיבל את פני כולם בסבלנות ומאור פנים, שמע ושקל, פסק ויעץ, הורה וברך, רק כאשר האחרון שבהם הלך, הוגש לפניו התבשיל. ואז נפתחה הדלת, מישהו בא. והרב, בטבעיות, הורה לסלק את הצלחת כאילו סיים זה עתה לאכול, שאל הלה את שאלתו, קיבל תשובה, והצלחת שבה למקומה. וכך הייתה מובאת ומסולקת, מוגשת ומוסרת, עד שהשתרר שקט, איש לא בא, והרב סיים לאכול את התבשיל, שהתקרר בינתיים וטעמו פג.

כשסיים לאכול, תמה: "איך זה שאיש לא הפריע באמצע?" גילה בנו את הסוד: 'אישה אחת באה, וביקשה לשאול שאלה, אבל אמרתי לה שאתה אוכל עתה ותבוא בשנית', 'מי האישה?' שאל הרב. 'אחת מקצה העיר, ושאלה פעוטה לה, בדיני כשרות'. קם הרב, לבש את גלימתו, ואמר לבנו: "בוא נלך!" - "לאן" שאל הבן, "אל האישה" ענה הרב, "אתה כדי להתנצל בפניה, ואני כדי לענות לה על שאלתה!!!".

בכל רחבי העיר ידעו לספר בצער על מחלתו של אחד התושבים, ששכב על ערש דווי. לאחר שהרופאים כבר נואשו מחייו, פנו בני המשפחה אל רבינו, בבקשה שיברך את החולה ויתפלל עליו. מיד כששמע הרב על מחלתו של היהודי הזדרז והלך לביתו של החולה, וכשעמד ליד מיטתו, שקע בהרהורים. לאחר זמן מה התנער ושאל את בני המשפחה: "האם החולה בכור?", כשנענה בחיוב שאל: "האם נפדה כראוי?", ולאחר בירורים התברר, כי אכן הייתה בעיה בפדיון הבן שערכו לחולה בהיותו תינוק. הרב קרא לכהן מיוחס מתלמידיו והורה לחולה לשוב ולפדות את עצמו. ומעיד הרב בכתביו, שבזכות זה זכה החולה לחיות עוד כעשרים שנה.

הצדיק הרב אליעזר שלמה שיק המכונה הצדיק מיבנאל זצ"ל- הוריו עלו לארץ מהונגריה בתחילת מלחמת העולם השנייה. נולד ב-כ"א אייר ה'ת"ש (1940) בארץ ישראל. שם המשפחה **שיק** הוא ר"ת שם ישראל קדוש. למד בת"ת 'עץ חיים'. בבר-מצווה קיבל את ברכת האדמו"ר הרב אהרון רוקח מבעלזא אשר אמר עליו באפן נדיר כי "היה גדול בישראל". בגיל 14 עבר עם משפחתו לארה"ב. למד חמש שנים בישיבת 'ערוגת הבושם' ולאחר מכן בישיבת 'תפארת ירושלים'. בחורף ה'תשי"ז (1957), בהיותו כבן 16, נתקל בספר 'משיבת נפש' ומאז התקרב לחסידות ברסלב.

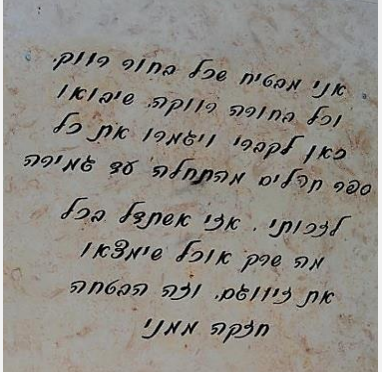
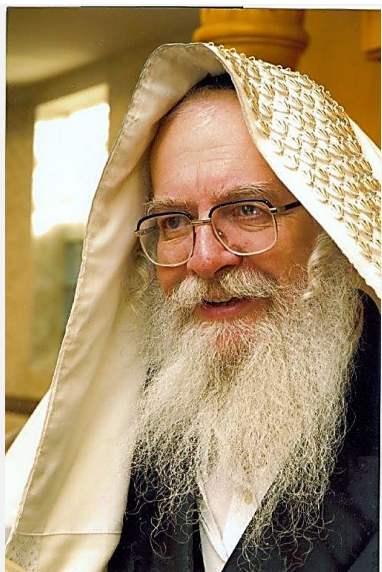
בשנת ה'תשכ"ה (1965) החל להדפיס ולהפיץ את ספרי רבינו נחמן מברסלב זיע"א בכמויות עצומות ובמחירי קרן. בתחילת שנת ה'תשל"ז (1976) הקים בית מדרש בשדרה התשיעית בבורו פארק, בשם 'היכל הקודש- חסידי ברסלב'. בשנת ה'תשמ"ו (1986) התיישב ביבנאל ומאז דבק בו הכינוי 'הצדיק מיבנאל'. בתי מדרש של חסידיו קיימים בירושלים, בני ברק, אשדוד, בת ים, נתיבות, אשקלון, תל אביב ובאר שבע. מלבד בית מדרשו המרכזי בבורו פארק, הקימו תלמידיו בתי מדרש במונרו, מונסי וויליאמסבורג. רבים פנו אליו ונושעו. הבטיח שכל בחור או בחורה שצריכים למצוא את זיווגם, אם יאמרו את כל ספר התהילים מהתחלה עד הסוף לזכותו- ישתדל בכל מה שיוכל שימצאו את זיווגם. גאון בנגלה ובנסתר. נפטר ביום שישי, י"ז שבט ה'תשע"ה (2015). חי כ-75 שנים. ציונו ביבנאל. כ-30,000 איש השתתפו בהלוויה.

אבינו: הרב מנחם זאב (אב"ד טוקאי). **אימו:** הרבנית מלכה. **אשתו:** הרבנית יחנא שפרה (בת הרב אשר ישעיה הלוי רוטנברג, האדמו"ר מקאסאן- נישא בשנת ה'תשכ"ב). **מרבתינו:** הרב משה פיינשטיין. **מתלמידיו:** הרב יצחק שמואל אהרון לעזער (מח"ס 'שיחות מוהרא"ש' ו'אשר בנחל'), הרב משה יעקב קורץ (גאב"ד יבנאל), הרב יואל ראטה (ראש ישיבה בארה"ב), הרב הלל אמדדי (ראש ישיבת 'תפארת מוהרא"ש' ביבנאל), הרב גד סלומון (ראש כולל 'תפארת בנימין' ביבנאל) ועוד. **ילדיו:** הרב נחמן זושא אלכסנדר, הרב משה, הרבנית טוביה גולדמן, הרבנית פערל שטרן, הרבנית דבורה אוסטריוכר. **מספריו:** **אשר בנחל-** סדרה של כ-150 כרכים מכתבי חיזוק **ישו"ת בחסידות ברסלב-** 42 כרכים. **ישו"ת בכל תחומי החיים יאוצר הקונטרסים-** 32 כרכים המכילים כ-1000 קונטרסים **ישפת הנחל-** פירוש על ליקוטי מוהר"ן **זאת התורה-** דרושים על פרשיות השבוע **שיחות מוהרא"ש-** 16 כרכים על שיחות וסיפורים **יאמרי מוהרא"ש ניהרי אפרסמון פרקי אבות-** 22 פירושים שונים **יתוך הנחל-** שיחות על פ"ש **יארך אפיים-** עניין הסבלנות **יאלן החיים-** ניצול הזמן **ימראה אש-** על הזוהר **ילהבות אש-** ביאור על תיקוני הזוהר **ימקור השמחה-** השגת השמחה **ינר לצדיק-** על חנוכה **יגנזי המלך-** על מגילת אסתר **יאור זרוע-** על פסח **יתוכו רצוף אהבה-** על שיה"ש **ירגעי מוהרא"ש-** פרקים מחיי הצדיק ועוד.

"היה זה מוצאי שבת קודש", מספר המשב"ק של הצדיק, ר' אברהם ברדוגו, "השעון הורה על שלוש לפנות בוקר. לאחר לילה ארוך ומתיש של קבלת קהל, אמר הצדיק: 'שבוע טוב', ובזה נחתם לילה נוסף של קבלת קהל. רבינו בפרט בשנותיו האחרונות, היה מוסר את נפשו כדי לקבל קהל ומדובר במאות אנשים בלילה אחד. גם לאדם צעיר ובריא בגופו קשה לקבל במשך שעות ארוכות מאות אנשים ולשמוע את הצרות של כל אחד באופן אישי, קל וחומר לצדיק שכבר היה מבוגר ולא היה בקו הבריאות. לא פלא שלעתים היה מגיע עד לאפיסת כוחות מוחלטת.

סגרתי את דלת חדרו והתכוננתי לצאת מהחדר. לפתע הגיעו זוג עם ילדה קטנה. "מצטער", אמרתי להם, "הצדיק סיים לקבל קהל". אביה של הילדה, התחנן על נפשו ואמר: 'תראה, הילדה הקטנה שלי חולה במחלה הידועה ל"ע.... אני מבקש רק אותה תכניס לברכה אצל הצדיק... ואישתי ואני נחכה ונמתין בחוץ'. אבל אי אפשר - ניסיתי להסביר להם. 'אני מתחנן... בבקשה', זעק האב, 'תכניס רק את הילדה'. 'אני לא יכול, הצדיק כבר אמר לי 'שבוע טוב'. אולי תבואו מחר בבוקר, אף שאין קבלת קהל, אנסה להכניס אתכם'. 'בבקשה'- החל האב מתייפח בבכי קורע לב. לא יכולתי לעמוד בכך, לקחתי את הילדה הקטנה, וניגשתי לכיוון דלת חדר הצדיק. נקשתי בדחילו ורחימו מספר נקישות קלילות ועדינות על הדלת. אני שומע את הצדיק אומר: 'רק רגע'. דלת החדר נפתחה ולנגד עיני התגלה מחזה מרגש מאוד, פניו של הצדיק היו אדומות, דמעות חמות של בכי שטפו את פניו, ובידו החזיק דף... היה זה הדף עליו רשם את שמות האנשים שבאו אליו במשך כל הלילה לבקש עצה וישועה. מחזה זה חיזק אצלי את הידיעה שאחרי שכולם הולכים לביתם, יושב הצדיק ובוכה על כל שם ושם ומבקש בעבורו רחמים.

הכנסתי את הילדה לחדר וביקשתי שיברך אותה, מאחר והיא חולה במחלה הידועה ר"ל. הצדיק בירך אותה וכעבור זמן קצר התברר שהיא הבריאה לחלוטין. "היו עוד מקרים", מספר ר' אברהם, "שלאחר שהסתיימה קבלת הקהל, הייתי חוזר כעבור שעתים ורואה שעדיין האור דולק בחדרו... הצדיק לא הלך לישון. הוא המשיך לבכות ולהתפלל על כל יהודי ויהודי שפנה אליו. כולם היו שווים אצלו. על כולם התפלל, ביקש והתחנן, לזה שלום בית, לזאת בריאות, לזה הצלחה בלימודים לזאת שידוך בנקל... כזה היה הצדיק, האבא של כולנו. אשרינו שזכינו".

החומר באדיבות הרב דן כהן - מחבר סדרת הספרים 'ונהר יוצא מעדן'. ניתן להשיג את הספרים בנייד: 054-8471400

הרב בנימין בייניש פינקל זצ"ל - נולד בעיירה מיר שבבלארוס בערב יום כיפור בשנת ה'תרע"ב (1913). בהיותו כבן שנה פרצה מלחמת העולם הראשונה והוא עבר עם משפחתו לעיר סטוביץ יחד עם תלמידי ישיבת מיר. עם סיום המלחמה נפטר סבו ואביו התמנה תחתיו כראש הישיבה. הם עברו לווינה יחד עם תלמידי הישיבה ובשנת ה'תרפ"א (1921) שבו למיר ואביו חידש את פעילותה של הישיבה במקום. כבר בילדותו התבלט כבעל כשרון מופלא, ואביו לימדו חלקים ניכרים מהש"ס. בהיותו כבן תשע נהג אביו להעירו השכם בבוקר, ולמד עמו בחברותא חמישה דפי גמרא, ולאחר מכן ביקש ממנו לומר חידוש על הסוגיות שלמדו.

את רוב תלמודו קנה בישיבת מיר המעטירה. משנת ה'תרצ"ד (1933) נמנה עם חברת הלומדים בישיבת בריסק. שמו הטוב יצא לפניו למרחקים. בשנת ה'תש"א (1941) עלה לארץ עם קבוצת תלמידים בראשות אביו. הוא נשלח על ידי אביו לחזון אי"ש, והלה התרשם ממנו עמוקות. שנים רבות התגורר בבני ברק, כשהוא מגיע לירושלים למסור את שיעורו השבועי בישיבת מיר. בשנת ה'תשכ"ה (1965) נפטר אביו ורבינו התמנה לראש הישיבה. לצדו עמד גיסו, הרה"ג חיים שמואלביץ. עשרים וחמש שנה נשא את משא הישיבה לבדו וראה את פריחתה פי כמה וכמה מהמספר המקורי של 125 תלמידים! כיום מונה הישיבה כ-8,000 תלמידים כן ירבו. ענותן מופלא. הסתיר את עצמו כל חייו. עמוד הצדקה והחסד בגופו ובממונו. דאגתו לזולת הייתה מופלאה. נפטר ב-י"ח בשבט ה'תש"ן (1990). חי כ-77 שנים. ציונו בהר המנוחות. אחריו מונה חתנו מרן הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל.

סבא (מצד האב): הגאון ר' נתן צבי פינקל (הסבא מסלבודקא). **סבא (מצד האם):** הגאון ר' אליהו ברוך קמאי (רבה של מיר וראש הישיבה). **אביו:** הגאון ר' אליעזר יהודה פינקל (ראש ישיבת מיר). **אמו:** מרת מלכה. **מרבותיו:** אביו, יצחק זאב הלוי סולובייצ'יק (הגרי"ז מבריסק). **אשתו:** מרת אסתר (בת ר' שמואל גריינימן- אחיינית החזו"א). **ילדיו:** הותר חמש בנות, שכולן נשואות לרבנים ילידי ארה"ב- ר' נתן צבי פינקל, ר' נחמן ליבוביץ, ר' נתן ישראל גלושטיין, ר' בנימין קרליבך ור' אהרן שרגא הלוי לופיאנסקי.

רבינו הסתיר בענווה רבה את ידיעותיו המרובות. כשאחד מנכדיו בא אליו עם שאלה הלכתית, ענה רבינו: **"אני לא יודע. לך לפוסק, שאנשים שואלים אותו בדרך כלל שאלות כאלה"**. נכדו הציע, "אני ראיתי, שהמשנה ברורה אומר כך וכך. כנראה, זה מה שאעשה". רבי ביינוש משך את כתפיו ואמר, **"מה נראה לך, שהפרי מגדים' לדוגמה יאמר בכגון זה?"**. הצצה מהירה בפרי מגדים הוכיחה, שהפוסק שלו היה שונה מזה של המשנה ברורה, עם הוכחה חזקה לדבריו. "אני רואה", אמר הנכד, "שצריך לעשות כמו הפרי מגדים". "האם לא נראה לך, שספר פלוני עשוי לסייע במקרה הזה?" טען רבינו לעומתו. מבט באותו ספר הוכיח, שהוא דחה את כל הוכחותיו של הפרי מגדים. ו'המשחק' הזה המשיך, עד שסוגיה הלכתית שלמה נבנתה, הכול על ידי הערות סתמיות לא ישירות. וכל זה הסתתר מאחורי **"האני לא יודע" שלו!**

מעשי החסד של רבינו היו מופלאים. בשני החדרים הקטנים שלו בבני ברק גידל עשרות ילדים יחד עם בני משפחתו. חלקם היו בעייתיים, אחרים היו מופרעים, אך כולם טופלו. כאילו היו ילדיו שלו, ואפילו חיתן כמה מהם. אחד משכניו איבד ל"ע את כושר הראייה לשבועות אחדים, ורבינו ישב ולמד איתו שעות על גבי שעות.

מעשה באחד משכניו, שהתפרנס מחנותה של רעייתו. והנה אירע פעם שוד בביתה, שהותר אותם נקיים ממש מנכסיהם. לשמע הדברים לא ידע רבינו מנוח, **יום אחד נכנס אל ביתם והניח על השולחן מאה אלף דולר טבין ותקילין כהלוואה. לאחר תקופה נוספת גייס עוד מאתיים אלף דולר להקמת העסק מחדש, בלי שיזכיר מצדו תאריך מוגדר לפירעון.**

הרבנית שרה יפה'ן ע"ה התגוררה בקומה מתחת לדירת משפחת פינקל בירושלים. הם דאגו לה, כאילו הייתה אימם. מספר פעמים ביום נכנס רבינו כדי לוודא שהרבנית לקחה את התרופות שלה. שהיא אכלה, שלא חסר לה משהו. פעם נכנס מישהו לבית הרבנית ומצא שם אדם שוכב מתחת לתנור, וכלי עבודה בידו. **המבקר נדהם לראות, שאותו אדם היה ראש ישיבת מיר!**

זהירותו בכספי הקדש הייתה ללא גבולות. אביו מרן הגאון רבי אליעזר יהודה זצ"ל הפליג פעם בשבחו של בנו וסיפר, שבהתחלה כשהחל בנו לומר שיעורים במיר, סירב ליטול את משכורתו מקופת הישיבה. ומידי חודש היה מחזיר את המשכורת בצורה מתוחכמת זו או אחרת. עוד קודם לכן בשנים הראשונות לאחר נישואיו, כשהתגורר בבני ברק, הצליח לטעת באביו את ההרגשה שחמיו מפרנסו ובחמיו, שאביו מפרנסו. פרנסתו הייתה למעשה משמירה לילית בבית חרושת לקרח.

כשירד מביתו באשמורת הבוקר של יום ראש השנה כדי ללכת לתפילה בכותל המערבי עם נץ החמה כמנהגו, פגש בדרכו אדם עני קשה יום, ושאל אותו, האם כבר שתה היום כוס חמין. השיב הלה, כי כוס אחד כבר שתה, אבל אם ישתה כוס שנייה - לא יזיק לו הדבר. רבי ביינוש לא התחשב בכלום, העלה אותו לביתו, הגיש לו כוס חמין ושוחח עמו ארוכות, עד שהתיישבה דעתו של אותו יהודי. **לאחר שנעב העני את הבית מיהר הרב אל הכותל, לשם הגיע באמצע תפילת 'שמונה עשרה'.**

כשלושה חודשים קודם הסתלקותו, התברר, שהרב צריך לעבור ניתוח רציני. הועלתה הצעה, שהוא ייסע לארה"ב לצורך הניתוח. הרב שקל החלטה זו רבות, ובסוף סירב. סיבתו הייתה: **"תחשוב על חילול השם הגדול שעלול להיגרם, אם אנשים יחשבו, שהשתמשתי בכספי הישיבה לצרכי האישי!"**

הגאון הצדיק חכם משה יחזקאל זצ"ל: נולד בעיר בגדד בשנת ה'תרע"ד (1913). בהיותו בגיל שש הוצרך לעבור ניתוח בצווארו. בזמן ששהה בביה"ח למד את כל ספר התהלים בעל-פה וכן חלק מספר דניאל. משחר נעוריו. אהבתו לתורה הייתה עזה והיה הולך משיעור לשיעור ללמוד עם חכמי בגדד וזקניה למרות היותו רך בשנים ולא שם ליבו לחבריו שהיו מלעיגים עליו. בגיל מאוחר יותר נפלה עליו עול פרנסת הבית ולשם כך היה חלבן. אך עם זאת לא עזב את תלמודו ולמד בביהמ"ד 'בית זילכה' מהשעה 09:00 עד 13:00 בצהריים. לאחר מכן טיפל בפרות וחזר לביהמ"ד 'אליהו ראובן' מ-16:00 עד לאחר תיקון חצות. ישן כשלוש שעות בלילה.

בגיל 32 עלה לארץ ובהיותו ענוותן הסתיר את גדלותו בתורה ועבד כפועל בניין לצורך מחייתו. בתחילה התגורר במעברת זרנוגה ולאחר מכן עבר לת"א, שם פתח את ישיבת 'חכם יוסף חיים' בשכונת התקווה ועמד בראשה. הרביץ לכל דורש ואף פתח כולל אברכים. ולמרות זאת עסק ברוב שעות היום והלילה בתורת ה' ומיד כאשר מגיע היה בשעה אחת בצהריים מעבודתו, היה הולך ויושב בבית המדרש עד השעות הקטנות של הלילה. כאשר חלק גדול בחייו יושן הוא כשלוש שעות בלילה!

בקי בכל מקצועות התורה. גאון בנגלה ובנסתר. זכה לסיים את ספר הזוהר בימי חייו כשבע פעמים בעיון רב כשכל מאמר היה מרחיב ומפתח כדי ה' הטובה עליו. ת"ח מופלג העוסק בתורה יומם ולילה. ענוותן. הרביץ תורה רבות בשנים. נפטר ב-י"ט טבת ה'תשס"ז (2007). חי כ-93 שנים. ציונו בקריית-שאול בת"א.

אביו: חכם סלמאן. **אמו:** מרת שמחה. **אשתו:** מרת ג'ולייט. **מרבתי:** חכם סלמאן חוג'י עבודי (בגמרא), חכם יוסף רביע (הלכה), חכם יצחק מכמל, חכם נסים כדורי, ר' יצחק דרזי (אביו של ר' שמואל דרזי). חכם מאיר כדורי (שהיה זוכה לגילוי אליהו), ר' שלום הדאיה. **בניו:** ר' יחזקאל יחזקאל (הסופר המפורסם), ר' מקבציאל (מחנך בת"ת בבני ברק), ר' פלטיאל (ממשיך את ניהול הישיבה), ר' שלמה שליט"א (מחנך בת"ת בירושלים). **שלתיאל ז"ל, גמליאל ז"ל, יוסף חיים ז"ל.** **בתו:** מרת אביגיל (נישאה לר' שלמה הכהן שליט"א - ראש מוסדות בית-דוד ושלמה). **מספריו:** **יספר המדרגה- הנהגות על רבינו.**

התמדתו בתורה הייתה מופלאה. מכריו ותלמידיו העידו, **כי אף פעם לא ראו את רבנו מתבטל מתלמודו.** והיה **יושב ועוסק בתורה במשך כ-18 שעות ביממה בדבקות נפלאה!** עד כדי כך שבאו פעם אחת עורכי סקר על סדר היום בחיי זקנים, ובררו אצל בני המשפחה מה סדר יום אביהם, ולא האמינו, כי יהודי בגיל כה מבוגר לומד 18 שעות ביממה, וישן שעות ספורות בלבד. הללו שלחו שליח שישיהו במשך כיממה לראות אם אכן יש פלא כזה, ואכן ראו בדיוק כך והתגדל כבוד ה' יתברך באותה שעה.

במסדרונות בית החולים תל השומר נשמעו באחר הימים צעקות ואנחות מאחד מחדרי המיון, כל צוות הרופאים האחים והאחיות מיהרו למקום. סיפר אחד הנוכחים שבמקרה שהה שם: "הלכתי גם אני לראות מה קרה, אני רואה את חכם משה יחזקאל מתאנח מכאב וזועק: 'מה עם הספר? מה עם הספר?'. כששאלוהו הרופאים איזה ספר, מה קרה, אולי ח"ו מרוב ייסורים התבלבל, אך רבנו חזר על דבריו בקול אנחה וצער: 'מה יהיה עם הספר? זה מספר ימים שאיני יכול לפתוח ספר ללמוד תורת ה' מרוב ייסורים.' (היה זה לאחר שעבר ניתוח לב ומכך שלא יכל לפתוח ספר היה לו צער גדול יותר מאשר כל הייסורים!)."

פעם קנה מכונית תקתוק חדשה לשיבתו, והנה בבוקר הבחין כי אותה מכונה נגנבה, צער רב נגרם לו מכך. באותו יום המשיך בתלמודו כרגיל. והנה באותו לילה בא אליו מרן "בן איש חי" בחלום ושאלו: "מדוע הנך בצער? מחר, המכונה תחזור לשיבה!". והנה בבוקר בא רבנו לתלמידים בשמחה ואמר: "היום המכונה תחזור!". חשבו כי מתוך צער מדבר, אך הוא בשלו. הנה לא עברו מספר שעות, הגיע לפתע אדם והחזיר את המכונה חדשה עם הקופסא. שאלוהו: "מה ראית להחזיר הגניבה?". ענה האיש: "באמצע הלילה הגיע אלי רב אחד וזעק: 'קום מהר והחזר גניבתך!' לא התייחסתי, אך שוב בא אלי ואמר: 'אם לא תחזיר הגניבה תישן ולא תקום!'. הללו הראו לו תמונת הבן איש חי, ומיד נזעק ואמר: 'זה הרב שהזירני הלילה.'"

ברכותיו של הרב היו עושות רושם עצום בשמים והיו נענות. מסופר על יהודי מסוים שכתשע שנים לא היו לו ילדים ונכנס לרבנו. באותו רגע ישב הרב במשרד הישיבה, מיד נכנס הלה וסגר הדלת. ואמר: "איני יוצא מכאן עד שתבטיח לי בן זכר", רבי משה נסה להתחמק, אולם משלא נתן לו הלה מנוח, השיבו רבנו: "זוגתך לשנה הבאה בעז"ה תפקד!". משראה הלה כי עת רצון כעת ביקש שוב: "רבנו! הבטיחי כי כל שנה אזכה לבן זכר" והבטיחו רבנו. והנה פלא, לשנה הבאה בדיוק באותו תאריך נפקד בבן זכר, וכך באותו תאריך בדיוק נפקד שנה אחר שנה בבן זכר! ויהי לפלא עצום.

בזמן שהותו בבית החולים הוצרך לקבל זריקות ע"י הרופאים, לאחר מיכן היה נוהג תמיד לומר "תודה רבה", באומרו: על זה אמר שלמה המלך "נאמנים פצעי אוהב". "אומנם אתם פוצעים אותי, אך זה מאהבה". עוד היה נוהג, שכאשר היה גומר להתפלל מהסידור המזדמן לו בבית-הכנסת היה פותח בדף הכריכה ועושה השכבה לנפטרים אשר הסידור נתרם לעילוי נשמתם, באומרו **שזו הכרת הטוב להם.**

אחת מבני משפחת רבנו שהייתה לובשת פאה וכובע, ולא זכתה להיפקד בזרע של קיימא. לאחר מספר שנים באה אל רבנו ואמרה, כי היא מקבלת על עצמה להוריד את הפאה וללבוש כיסוי ראש כדת וכדין, אמר לה רבנו: "אם כך, בעזרת ה' יתברך תזכי להיפקד בבנים זכרים". לא חלף זמן רב וזכתה להיפקד בזרע קודש בר-קיימא.

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו